קיצור שלחן ערוך — דיני קדשת בית הכנסת ובית המדרש

קְדֻשַּׁת בֵּית הַכְּנֶסֶת וּבֵית הַמִּדְרָשׁ גְּדוֹלָה מְאֹד, וּמְזָהָרִים עֲלֵיהֶם לִירֹא מִמִּי שֶׁהוּא שׁוֹכֵן בָּהֶם יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כְּדִכְתִיב, וּמִקְדָּשִׁי תִּירָאוּ. וּבֵית הַכְּנֶסֶת וּבֵית הַמִּדְרָשׁ נִקְרָאִים גַּם כֵּן מִקְדָּשׁ, כְּדִכְתִיב, וָאֱהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מְעַט, וְדָרְשִׁינַן אֵלּוּ בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת וּבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת. וְלָכֵן אָסוּר לְדַבֵּר בָּהֶם דְּבָרִים בְּטֵלִים. וְאֵין מְחַשְׁבִין בָּהֶם חֶשְׁבּוֹנוֹת אֶלָּא שֶׁל מִצְוָה. כְּגוֹן קֻפָּה שֶׁל צְדָקָה וְכַדּוֹמֶה. וְנוֹהֲגִין בָּהֶם כָּבוֹד לְכַבְּדָם וּלְרַבְּצָם, וּמַדְלִיקִין בָּהֶם נֵרוֹת לְכָבוֹד. אֵין לְנַשֵּׁק בָּהֶם בָּנָיו הַקְּטַנִּים, שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לְהַרְאוֹת שָׁם אַהֲבָה אַחֶרֶת זוּלַת אַהֲבַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ (צ"ח קנ"א).

קֹדֶם שֶׁיִּכָּנֵס לְתוֹכָם, יְקַנֵּחַ אֶת הַטִּיט מֵעַל רַגְלָיו, וְיַשְׁגִּיחַ שֶׁלֹּא יְהֵא עָלָיו וְלֹא עַל בְּגָדָיו שׁוּם לְכְלוּךְ. מֻתָּר לִירֹק בָּהֶם, אַךְ יִשַּׁפְשֵׁף תֵּכֶף בְּרַגְלָיו.

אֵין נִכְנָסִין בָּהֶם לֹא בַּחַמָּה מִפְּנֵי הַחַמָּה, וְלֹא בַּגְּשָׁמִים מִפְּנֵי הַגְּשָׁמִים. וְאִם צָרִיךְ לְכָנֵס לִקְרוֹא אֶת חֲבֵרוֹ, יִכָּנֵס וְיִקְרָא שָׁם אֵיזֶה פְּסוּקִים אוֹ אֵיזֹה מִשְׁנָה אוֹ יֹאמַר אֵיזֹה תְּפִלָּה, אוֹ שֶׁיִּשְׁמַע מֵאֲחֵרִים אֵיזֶה לִמּוּד, אוֹ לְכָל הַפָּחוֹת יֵשֵׁב שָׁם מְעַט, כִּי גַּם הַיְשִׁיבָה בָּהֶם הִיא מִצְוָה, וְאַחַר כָּךְ יִקְרָא אֶת חֲבֵרוֹ (קנ"א).

אָסוּר לֶאֱכֹל אוֹ לִשְׁתּוֹת אוֹ לִישֹׁן בָּהֶם אֲפִלּוּ שְׁנַת עַרַאי. וּלְצֹרֶךְ מִצְוָה כְּגוֹן בְּלֵיל יוֹם הַכִּפּוּרִים מֻתָּר לִישֹׁן, אַךְ יִתְרַחֵק מִן אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ. וְכֵן לֶאֱכֹל שָׁם לְצֹרֶךְ מִצְוָה, סְעוּדָה שֶׁאֵין בָּהּ שִׂכְרוּת וְלֹא קַלּוּת רֹאשׁ, מֻתָּר. וְכֵן אוֹתָם אֲנָשִׁים שֶׁלּוֹמְדִים שָׁם בְּקִבְיעוּת, מֻתָּרִים לֶאֱכֹל וְלִישֹׁן שָׁם אֲפִלּוּ שְׁנַת קֶבַע, שֶׁלֹּא יִתְבַּטְּלוּ מִלִּמּוּדָם (סִימָן קנ"א תרי"ט וביו"ד סִימָן רמ"ו).

כְּשֶׁבּוֹנִין בֵּית הַכְּנֶסֶת, צְרִיכִין לְהוֹרָאוֹת תַּלְמִיד חָכָם, אֵיךְ וּבְאֵיזֶה עִנְיָן לִבְנוֹתוֹ.